

Kierunek X

Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania

Zestawienie bibliograficzne, odnotowujące zbiory Biblioteki Pedagogicznej im. Heleny Radlińskiej ZCDN w wyborze za lata 1988–2022 oraz aktualne źródła elektroniczne, podzielone jest – ze względu na rodzaj dokumentów – na trzy części: książki, artykuły z czasopism oraz źródła internetowe. W ich obrębie publikacje uszeregowano alfabetycznie według tytułu publikacji.

Książki

1. **120 lekcji języka polskiego** : scenariusze lekcji do 1 klas liceów ogólnokształcących i technik / Stanisław Włostowski. – Kraków : Spółka Wydawnicza Od nowa, 2000. – ISBN 83-86399-18-X
Sygn.: 155130, 155131, 155132
2. **68 pomysłów na lekcje polskiego** / Joanna Pasek. – Kraków : Szkoła Języka Polskiego Glossa, 2022. – ISBN 978-83-958524-9-7
Sygn.: 180267
3. **Edukacja dzieci i młodzieży w środowiskach zróżnicowanych kulturowo** / red. Tadeusz Lewowicki, Barbara Chojnacka-Synaszko, Gabriela Piechaczek-Ogierman. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2014. – ISBN 978-83-7780-985-3
Sygn.: 174948
4. **Język zwierciadłem kultury – czyli nasza codzienna polszczyzna** / red. Halina Zgółkowa. – Poznań : Wydawnictwo Poznańskie, 1988. – ISBN 83-210-0753-8
Sygn.: 134105, 134106, 134107
5. **Kultura języka polskiego** : teoria; zagadnienia leksykalne / Andrzej Markowski. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. – ISBN 83-01-14526-9
Sygn.: 165632

6. **Młdzież w społeczeństwie wielokulturowym** : od małej ojczyzny do globalnego świata / red. Daniel Wiśniewski. – Warszawa : Difin, 2015. – ISBN 978-83-7930-948-1
Sygn.: 176045
7. **Mówi się** : porady językowe profesora Bralczyka / Jerzy Bralczyk ; red. Irena Sroczyńska-Niwicz ; il. Artur Sitnik. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, cop. 2001. – ISBN 978-83-01-18132-1
Sygn.: 178347
8. **Na końcu języka** : frazeologia i przysłowia / Anna Kamińska-Mieszkowska. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2019. – ISBN 978-83-01-20756-4
Sygn.: 178615
9. **Nie taki język straszny** : o polszczyźnie do uczniów / Jan Miodek ; il. Szymon Kobylński. – Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, 2018. – ISBN 978-83-85694-32-8
Sygn.: 180196
10. **O edukacji literackiej (nie tylko dla polonistów)** / Andrzej Waśko. – Kraków : Wydawnictwo Arcana, 2019. – ISBN 978-83-65350-40-4
Sygn.: 178391
11. **Polonistyka bez granic. T. 2, Glottodydaktyka polonistyczna – współczesny język polski – językowy obraz świata** / red. Ryszard Nycz, Władysław Miodunka, Tomasz Kunz. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, cop. 2011. – ISBN 97883-242-1327-6
Sygn.: 172080
12. **Polszczyzna na co dzień** / red. Mirosław Bańko. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006. – ISBN 978-83-01-14793-8
Sygn.: 165557
13. **Potyczki z polszczyzną** : poradnik językowy PWN / Ewa Kołodziejek. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2019. – ISBN 978-83-01-20458-7
Sygn.: 178366
14. **Pypcie na języku** / Michał Rusinek. – Warszawa : Wydawnictwo Agora, 2017. – ISBN 978-83-268-2552-1
Sygn.: 177726

15. **Szkoła polska na obczyźnie wobec dylematów tożsamościowych na przykładzie szkoły polskiej w Rydze** / Maria Marta Urlińska. – Toruń : Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2007. – ISBN 978-83-231-2078-0
Sygn.: 166499, 166500

Artykuły z czasopism

1. **Bilet w dwie strony – czyli reforma polskiej oświaty za granicą** / Lidia Jastrzębska // *Nowa Szkoła*. – 2010, nr 7, s. 4–7
2. **Chcą się uczyć polskiego** / Leszek Wątróbski // *Głos Nauczycielski*. – 2016, nr 27/28, s. 21
3. **Działalność szkół polonijnych w USA** / Dorota Andraka, Józef Kuźma // *Edukacja i Dialog*. – 2013, nr 1/2, s. 72–78
4. **Edukacyjny bilet w obie strony** / Mirosław Sielatycki ; rozm. Lidia Jastrzębska // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. – 2010, nr 8, s. 3–6
5. **Emigracja dzieci i młodzieży w oczach polonijnego nauczyciela** / Grażyna Gramza // *Edukacja Wczesnoszkolna*. – 2019/2020, nr 1, s. 63–70
6. **Idziemy pod wiatr** / Józef Kwiatkowski ; rozm. Leszek Wątróbski // *Głos Nauczycielski*. – 2017, nr 45, s. 14
7. **Język polski na Wschodzie jako język ojczysty i obcy** / Krystyna Staroń // *Języki Obce w Szkole*. – 2001, nr 6, s. 177–189
8. **Język polski w akcji** : o nauczaniu na miarę czasów i wyzwań / Agnieszka Tomasik // *Polonistyka*. – 2017, nr 3, s. 34–39
9. **Koncepcje kształcenia polonijnego Polaków na Ukrainie** / Viktorija Vakhovska, Daria Vakhovska // *Język Polski w Szkole Podstawowej*. – 2021/2022, nr 1, s. 123–137
10. **Miejsce a tożsamość w edukacji polonijnej w Gruzji** / Urszula Markowska-Manista // *Pedagogika Społeczna*. – 2016, nr 3, s. 105–124
11. **Nauczanie języka polskiego i w języku polskim na Białorusi w latach 1989–2005** / Beata Pietrzyk // *Języki Obce w Szkole*. – 2005, nr 4, s. 63–67
12. **Nauczanie języka polskiego w Niemczech** / Piotr Małoszewski // *Głos Nauczycielski*. – 2002, nr 24, s. 11
13. **Nauczyciele z Polski w polonijnych ośrodkach nauczania** / Teresa Biała // *Geografia w Szkole*. – 2008, nr 3, s. 11–16

14. **Nie udawać Greka** : nauczanie historii w szkole polskiej w Atenach / Grzegorz Nowak // *Mówią Wieki*. – 2006, nr 6, dod. *Mówią Wieki w Szkole*, nr 5, s. 3, 6
15. **Nowe dokumenty programowe dla szkół polskich i polonijnych za granicą** / Olga Bambrowicz // *Język Polski w Liceum*. – 2012/2013, nr 4, s. 20–34
16. **Nowoczesne metody wzbogacające słownictwo** : jak rozwijać bogactwo leksykalne dzięki wykorzystaniu narzędzi online? / Joanna Kostrzewa // *Polonistyka*. – 2019, nr 5, s. 28–30
17. **O polskiej szkole w Paryżu** / Teresa Parczewska // *Życie Szkoły*. – 2011, nr 1, s. 53–57
18. **O polszczyźnie do potomności, czyli Mistrzowie Mowy Polskiej o języku ojczystym** / Halina Zgółkowa // *Polonistyka*. – 2020, nr 6, s. 9–11
19. **O programach nauczania dla szkół polonijnych w USA** / Dorota Andraka // *Życie Szkoły*. – 2010, nr 9, s. 9–13
20. **Okno do Europy** / Halina Bułaj ; rozm. Leszek Wątróbski // *Głos Nauczycielski*. – 2014, nr 26, s. 13
21. **Oświata polska na Białorusi** / Renata Runiewicz // *Edukacja Dorosłych*. – 2000, nr 2, s. 111–119
22. **Polonijność jako sytuacja** / Marta Kowerko // *Polonistyka*. – 2007, nr 5, s. 57–60
23. **Polska oświata diasporyczna w obiektywie** / Jadwiga Mikulić // *Język Polski w Liceum*. – 2012/2013, nr 3, s. 11–29
24. **Polska szkoła** / Hanna Kaczmarczyk ; rozm. Elżbieta Marek // *Życie Szkoły*. – 2005, nr 5, s. 46–51
25. **Polska szkoła jako środowisko wychowawcze i kulturowe** : na przykładzie szkolnych punktów konsultacyjnych w Irlandii / Sebastian Dama // *Nowa Szkoła*. – 2013, nr 3, s. 29–46
26. **Polska szkoła za granicą** : na przykładzie Zespołu Szkół im. Jana III Sobieskiego przy Ambasadzie RP w Wiedniu / Hanna Kaczmarczyk // *Dyrektor Szkoły*. – 2003, nr 5, s. 20–22
27. **Programy dla polskiej szkoły za granicą** / Grażyna Czetwertyńska // *Języki Obce w Szkole*. – 2008, nr 4, s. 109–111
28. **Regionalne aspekty w nauczaniu maturzystów szkół polskich na Litwie** / Halina Turkiewicz // *Polonistyka*. – 2005, nr 4, s. 23–27
29. **Rola organizacji polonijnych w integracji młodych Polaków w Stanach Zjednoczonych Ameryki** / Anna Mierzejewska // *Pedagogika Społeczna*. – 2007, nr 3, s. 59–67

30. **Szkoła polska im. J. Korczaka w Reykjaviku** / Lidia Pokrzycka // *Nowa Szkoła*. – 2014, nr 4, s. 51–54
31. **Śladami polskości na Wschodzie** / Agnieszka Majek, Hanna Sztuka // *Biblioteka w Szkole*. – 2020, nr 4/5/6, s. 44–46
32. **The Polonia teacher of early education = Nauczyciel polonijnej edukacji dzieci młodszych** / Justyna Modrzejewska, Jolanta Walaszek-Latacz // *Edukacja Ustawiczna Dorosłych*. – 2017, nr 1, s. 22– 31
33. **Uczymy języka polskiego** / Teresa Kryszczyń ; rozm. Leszek Wątróbski // *Głos Nauczycielski*. – 2018, nr 40, s. 13
34. **W przyjaźni z sąsiadami** / Alfreda Jankowska ; rozm. Leszek Wątróbski // *Głos Nauczycielski*. – 2018, nr 3, s. 15
35. **Więcej niż szkoła** / Danuta Najdenowa ; rozm. Leszek Wątróbski // *Głos Nauczycielski*. – 2014, nr 23, s. 12–13
36. **Z dziennika nauczyciela na Wschodzie** / Antoni Soduła // *Polonistyka*. – 2013, nr 8, s. 19–23

Źródła internetowe

1. **„Co mnie tak dzier-zy przy Tobie Orawo?” Życie kulturalne Polonii orawskiej w Chicago** / Marek Liszka // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 września 2023]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/co-mnie-tak-dzier-zy-przy-tobie-orawo-zycie-kulturalne-polonii-marek-liszka-148335>
2. **Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego** // W: Instytut Rozwoju Języka Polskiego [online]. – [Dostęp: 20 września 2023]. – Dostępny w internecie: <https://irjp.gov.pl/>
3. **Język emigracji polskiej w świecie. Bilans i perspektywy badawcze** / Elżbieta Sękowska // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 września 2023]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/jezyk-emigracji-polskiej-w-swiecie-bilans-i-perspektywy-badawcze-elzbieta-sekowska-2564>
4. **Język polski w Norwegii** : na przykładzie badań prowadzonych w polskich szkołach w Oslo / Marta Piasecka // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 września 2023]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/jezyk-polski-w-norwegii-marta-piasecka-194898>

5. **Polacy na Islandii. Rekonstrukcja przestrzeni obecności** / Małgorzata Budyta-Budzyńska // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 września 2023]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/polacy-na-islandii-rekonstrukcja-przestrzeni-obecnosci-malgorzata-budyta-budzyńska-188217>
6. **Polacy w niepodległej Ukrainie. Analiza strukturalno-funkcjonalna** / Andrzej Bonusiak // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 września 2023]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/polacy-w-niepodleglej-ukrainie-analiza-strukturalno-funkcjonalna-andrzej-bonusiak-70741>
7. **Polonia i Polacy za granicą – kulturowe i edukacyjne obszary badań i doświadczeń** / Aleksandra Boroń, Justyna Gulczyńska, Magdalena Barańska, Mikołaj Brenk, Anna Mańkowska, Konrad Nowak-Kluczyński // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 września 2023]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/polonia-i-polacy-za-granica--kulturowe-i-edukacyjne-obszary-badan-aleksandra-boron-justyna-265396>
8. **Polskie organizacje imigranckie w Europie** / Michał Nowosielski, Mariusz Dzięglewski // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 września 2023]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/polskie-organizacje-imigranckie-w-europie-michal-nowosielski-mariusz-250829>
9. **Polskość w Australii** / Ewa Lipińska // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 września 2023]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/polskosc-w-australii-ewa-lipinska-150118>
10. **Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą** // W : ORPEG [online]. – [Dostęp: 20 września 2023]. – Dostępny w internecie: <https://www.orpeg.pl/>
11. **Wizerunek Polski i Polaków w chicagowskim „Dzienniku Związkowym”** / Iwona Dembowska-Wosik // W : IBUK libra [online]. – [Dostęp: 20 września 2023]. – Dostępny w internecie: <https://libra.ibuk.pl/reader/wizerunek-polski-i-polakow-w-chicagowskim-dzienniku-zwiazkowym-iwona-dembowska-wosik-180363>

Zestawienie sporządziła

Beata Filus